

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris Petri Marchantii

Zurmöllen, Heinrich

Neuhusii, 1677

Art. 2. De primo officio Episcopi, quod est oves pascere

urn:nbn:de:hbz:466:1-9734

9. Ille autem domui suæ bene præpositus dicitur, qui domesticos suos in timore Dei, mandatorum observantia, moribus bonis instruit, & talis esse debet domus Episcopi. Hæc enim est magistra publicæ disciplinæ, quid in ea agitur putant omnes sibi licere. Nomine hospitalitatis, omnis justa in pauperes ac indigentes liberalitas continetur. Quamvis speciali titulo teneatur Episcopus providere peregrinis ac pauperibus, si aliter per fundationes non sit provisum, unde suppetente substantia graviter peccat, si non provideat, ad hoc enim dotata est Ecclesia Cathedralis, ut Episcopus primo sibi, deinde Ecclesiæ & ministris, de reliquo peregrinis & pauperibus provideat.

Articulus Secundus.

De primo officio Episcopi, quod est, oves pascere.

I. **E**piscopi ex vi suæ consecrationis sunt in statu perfectionis dilectionis Dei & proximi exercendæ. Quia ex vi status & **D** con-

consecrationis tenentur ad supremos actus
dilectionis, qui sunt, se & omnem suam o-
peram & laborem denique vitam profun-
dere pro salute ovium sibi commissarum,
propter Deum & Dei amorem. Non sunt
tamen Episcopi formaliter in statu perfe-
ctionis religiosæ, quia non tenentur ad
paupertatem Evangelicam, cum possint
etiam bona temporalia possidere, & licet
obedientiam promittant S. Sedi Apostoli-
cæ: illa tantum submissionis est, intra cer-
tos terminos conclusa, non vero totalis
abnegatio propriæ voluntatis. Dicitur
*(non sunt formaliter in statu perfectionis
Religiosæ)* sunt tamen eminentur & in esse
perfecto, nam actus ad quos obligantur E-
piscopi ex vi status, continent eminenter
omnem perfectionem Religiosam in exe-
cutione. Eminentius enim est, se & sua in
pauperibus Deo impendere, quam bonis
temporalibus renuntiare.

2. Episcopus ex natura Episcopatus te-
netur sub peccato mortali providere, ut
per se, vel per idoneos ministros plebs in-
struatur in necessarijs ad salutem. Ratio

de-

desumitur ex verbis Apostoli Act. 20.
*Attendite vobis, & universo gregi in quo
vos Spiritus S. posuit Episcopos regere Eccle-
siam Dei, quam acquisivistis sanguine suo. & di-
cit Dominus Ezech. 34. Ecce ego ipse super
Pastores requiram gregem meum de manu
eorum. Si itaque necessariorum scientia de-
ficiat ex negligentia pastoris in aliquo in-
dividuo, perditio ejus in pastorem redit,
& ab illo anima exigitur.*

3. Multiplicata vero Ecclesia, & locis in
Parochias distinctis, etsi Episcopi per se
non teneantur conferre Sacramenta Bapti-
smi, penitentiae, Eucharistiae, extreme Un-
ctionis, tenentur tamen tantam vigilatiam
adhibere, ut parochi & ministri, haec Sacra-
menta maxime necessaria administrent, ut
si vel negligentiam pastorum tolerent, vel
in idoneos instituant, alienis peccatis gra-
ventur. Gravissime id pōderat S. Chryost.
in acta: *Nihil: (inquit) dico praeterea: si vel
unus tantum decedat non initiatus (id est)
non baptizatus, nonne totam ipsius (id est
Episcopi) subvertit salutem.*

4. Administratio vero Sacramentorū

Confirmationis & Ordinis per se pertinet ad Episcopale officium, nam etsi confirmationis Sacramentum non sit de necessitate salutis, tenetur tamen Episcopus illud oportune ministrare ritibus & dispositionibus necessarijs, tam ex parte ministrantis, quam eorum quibus ministratur. Est vero confirmatio Sacramentum novæ legis à Christo institutum, quo homo baptizatus, chrismate in fronte in modum crucis, cum certa verborum forma à Ministro idoneo ungitur, gratiam conferens & characterem imprimens, ad fidem Christi profitendam. Et dicitur Sacramentum hoc baptizato necessarium, non necessitate absoluta salutis, sed ut quis in persecutione, & gravi tentatione persistere infide & charitate possit. Illius materia remota est Chrisma & unctio proxima. Forma vero sunt verba: signo te signo crucis, & confirmo te Chrismate salutis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: Amen.

5. Episcopus non tantum tenetur ad doctrinam necessariam, aut Sacramentorum administrationem, sed etiam ad con-

filia

filia bona, afflictorum consolationem, infirmorum levamen, orationem pro omnibus, omnium sollicitudinem: & universaliter ad omnia quæ pastor ovibus, paterfamilias filijs, dispensator domesticis, Minister in Ministerio, Architectus in ædificio, agricola in plantis spiritualiter agere debent.

6. Tenetur Episcopus ubi est assignata portio pauperibus ex bonis Ecclesiæ, aut ubi in sua Diœcesi sunt factæ fundationes aliquæ piæ, pro necessitatibus pauperum & infirmorum, triplicem circa illa curam adhibere sub mortali peccato. 1. Ut legitime administrentur & distribuantur. 2. Ut integræ conserventur. 3. Ut quæ perierunt recuperentur. Ratio est: quia ipse horum primarius dispensator, & velut paterfamilias est, & quasi in personam & officium ipsius sunt deposita. Heu quam grave jugum non tantum super ijs qui bona pauperum administrant, sed multo magis super Episcopis & Parochis qui ijs intendere debent: videmus enim bona illa paulatim deperire, parvum ex illis fructum

pauperibus provenire, & ijs administratores & eorum familias ditari. Quæ sunt peccata in cœlum clamantia sub oppressione pauperum contenta.

7. Non obstante divisione bonorum Ecclesiasticorum facta, & portione pauperibus assignata, tenentur Episcopi & Beneficiati, quod superest decenti & congruæ conservationi personæ & status, pauperibus, & fabricæ distribuere ex iustitia, & si non faciant, non tantum juxta quantitatem & qualitatem profusionis peccatum mortale committunt, sed etiam ad restitutionem tenentur. Nam omnia bona quæ Ecclesiæ oblata, sunt Deo primum oblata, & in quatuor partes divisa: ad sustentationem nimirum Episcoporum, Cleri, erectionem fabricarum, opitulationem pauperum & ad Dei peculium pertinent non obstante ista divisione, ita ut Episcopi & Beneficiati, non tam ista possideant, quam deposita habeant, non enim ex hac divisione bona ista naturam mutarunt, quin semper Dei sint, & patrimonium Christi in Ecclesiæ necessitates & pauperum, tanquam

quam in finem præcisum oblata & asser-
vata, cum igitur bona ista ad hos simplici-
ter finestam ex parte Dei & Christi cui
offeruntur, quam ex offerentium volunta-
te & Ecclesiæ decretis destinata sint, illa ali-
ter expendere, ex parte quidem offerenti-
um & Ecclesiæ acceptantis, furtum est: ex
eo vero quod Deo & Christo sint oblata,
sacrilegium est. Dixi (*mortale peccatum
committunt*) habita scil. ratione materiæ
& gravitatis rei retentæ: dixi (*ex justitia*)
vere enim quod Episcopus dissipat extra
terminos decentis status, suum non est,
sed Ecclesiæ & Christi: dixi (*tenentur ad
restitutionem*) supposita enim injustitia in
effusione eorum quæ superfluunt, necessa-
rio infertur ex natura rei restitutio faci-
enda.

Articulus Tertius.

*De secundo Officio Episcopi, quod est
oves custodire.*

1. **C**ustodia ovium Tribus exercitijs
boni Pastoris absolvitur, nimi-
rum: